

आदिवासी घटक कार्यक्रमांतर्गत सन २०२२-२३
या वर्षात आदिवासी कुटुंबाच्या परसबागेत
फळझाडे व भाजीपाला लागवड करणे या
योजनेकरीता निधी वितरण.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक :- आपयो-२०२२/प्र.क्र.९९/९-अ
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२.
दिनांक :- २१ ऑक्टोबर, २०२२

वाचा :-

- १) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२२/प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दि.०४/०४/२०२२.
- २) संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे जा.क्र.कृआ/फलो-३/आपयो/उप्र/२०२२/१६७१०, दि.०४/०५/२०२२.
- ३) कृषी व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र.आपयो-२०२२/प्र.क्र.९९/९-अ, दि.११ मे, २०२२.
- ४) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.बीयुडी-२०२२/प्र.क्र.०७/कार्यासन-६, दि.१३/१०/२०२२.

प्रस्तावना:-

आदिवासी घटक कार्यक्रमांतर्गत राज्यातील १४ जिल्ह्यांतील आदिवासी भागातील कुपोषणाचे प्रमाण कमी करण्याच्या उद्देशाने व आदिवासी बांधवांना पौष्टिक आहार पुरविण्यासाठी, आदिवासी कुटुंबाच्या परसबागेत पौष्टिक भाजीपाला व फळांची निवड करून त्याची लागवड करण्यास प्रोत्साहन देण्यासाठी “आदिवासी कुटुंबाच्या परसबागेत फळझाडे व भाजीपाला लागवड” ही योजना राज्यात सन २००३-०४ पासून राबविण्यात येत आहे. सदर योजना राबविण्याकरीता सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात रु. ३३.०० लाख इतका निधी अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेला आहे. त्यास अनुसरून सदर योजना सन २०२२-२३ मध्ये राज्यात राबविण्याकरीता रु. ३३.०० लाख निधीचा प्रस्ताव संचालक (फलोत्पादन) यांनी उपरोक्त वाचा येथील क्र.२ च्या पत्रान्वये शासनास सादर केला आहे. सदर योजना सन २०२२-२३ मध्ये राज्यात राबविण्यासाठी सन २०२२-२३ मध्ये अर्थसंकल्पीत केलेल्या निधीच्या मर्यादेत म्हणजे रु.३३.००लाख एवढ्या निधीच्या कार्यक्रमाला उपरोक्त वाचा येथील दि.११/०५/२०२२ च्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. तसेच सदरहू योजनेची सन २०२२-२३ मध्ये अंमलबजावणी करण्यासाठी आदिवासी विकास विभागाने वाचा येथील दिनांक १३/१०/२०२२ च्या शासन निर्णयान्वये अर्थसंकल्पीत केलेल्या निधीच्या मर्यादेत म्हणजे रु.३३.०० लाख (अक्षरी रुपये तेहेतीस लाख फक्त) इतका निधी प्रशासकीय विभाग प्रमुख म्हणून प्रधान सचिव (कृषि) यांना अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर (BEAMS) वितरीत केला आहे. सदरहू निधी आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :-

- १) राज्यात आदिवासी कुटुंबाच्या परसबागेत फळझाडे व भाजीपाला लागवड करणे या योजनेची सन २०२२- २३ या आर्थिक वर्षात रु.३३.०० लाख (रुपये तेहतीस लाख फक्त) इतका निधी आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना वितरित करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.
- २) सदर निधी खालील लेखाशिर्षातर्गत चालू वर्षी अर्थसंकल्पित केलेल्या तरतूदीतून खर्ची टाकावा.

योजनेचे नाव	मुख्य लेखाशिर्ष	सन २०२२-२३ मधील अर्थसंकल्पीत तरतूद (रु.लाख)	सदर शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येत असलेली तरतूद (रु.लाख)
आदिवासी कुटुंबाच्या परसबागेत फळझाडे व भाजीपाला पिकाची लागवड करणे	मागणी क्र.टी-५, २४०१-पीक संवर्धन, (७९६), जनजातीक्षेत्र उपयोजना, (०१) (३६) आदिवासी कुटुंबाच्या परसबागेत फळझाडे व भाजीपाला लागवड करणे (कार्यक्रम) (२४०१ A ८०६) ३३ अर्थसहाय्य.	३३.००	३३.००

३) या शासन निर्णयाद्वारे वितरित करण्यात आलेल्या रक्कमेचे कोषागारातून आहरण व वितरण करण्याकरिता संचालक फलोत्पादन यांना नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत असून आयुक्तालय स्तरावरील खर्चासाठी सहाय्यक संचालक, लेखा-१ यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच, विभागीय कृषी सहसंचालक स्तरावर विभागीय कृषी सहसंचालक कार्यालयातील लेखाधिकारी, जिल्हा स्तरावर जिल्हा अधीक्षक कृषी अधिकारी, उपविभाग स्तरावर उपविभागीय कृषी अधिकारी व तालुका स्तरावर तालुका कृषी अधिकारी यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून कृपया घोषित करण्यात येत आहे.

४) सदर वितरीत निधी खर्च करताना नियंत्रक अधिकारी यांनी विहित पद्धतीने काटकसरीच्या उपाययोजना करून खर्च करावा. सध्याच्या शासकीय धोरणास अनुसरून मंजूर आराखड्यानुसार याच वर्षात निधी खर्च होईल याची दक्षता घ्यावी. तसेच उपलब्ध करून दिलेल्या तरतूदीतून झालेल्या खर्चाचा अहवाल, लेखाशिर्षनिहाय/उपलेखाशिर्षनिहाय तसेच साध्य झालेल्या भौतिक उद्दिष्टनिहाय माहिती, निधी उपयोगिता प्रमाणपत्र, कृषि व पदुम विभाग, आदिवासी विकास विभाग यांना प्रत्येक महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत पाठवणेबाबत दक्षता घ्यावी.

५) सदर शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आलेला निधी खर्च करतांना विभागप्रमुख तसेच नियंत्रक अधिकार्यांनी महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियमपुस्तिका, वित्तीय अधिकार, नियमपुस्तिका

यामधील वित्तीय नियम तसेच वित्त विभागाच्या वाचा येथील दिनांक ०४/०४/२०२२ च्या शासन परिपत्रकातील दिलेल्या निर्देशांचे काटेकोरपणे पालन करावे.

६) सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या संदर्भाधीन दिनांक ०४/०४/२०२२ रोजीचे शासन परिपत्रक तसेच आदिवासी विकास विभागाचा शासन निर्णय क्र.बीयुडी-२०२२/प्र.क्र.०७/ का.६, दिनांक १३ ऑक्टोबर, २०२२ अन्वये त्या विभागांनी दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

७) सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२२१०२११६५१५५०९०१ असा आहे. सदर आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येते आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(हे.गो.म्हापणकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

- १) मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई.
- २) मा.मंत्री (फलोत्पादन), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे खाजगी सचिव.
- ३) प्रधान सचिव (कृषी व फलोत्पादन), कृषि व पदुम विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.३२.
- ४) आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ५) आयुक्त (आदिवासी विकास), महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.
- ६) अपर आयुक्त, आदिवासी विकास नाशिक/ नागपूर/ ठाणे/ अमरावती.
- ७) संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तलय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- ८) सर्व विभागीय कृषी सह संचालक, महाराष्ट्र राज्य.
- ९) सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, महाराष्ट्र राज्य.
- १०) सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
- ११) महालेखापाल-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा), मुंबई/नागपुर.
- १२) अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.
- १३) सहायक संचालक (लेखा), आयुक्त (कृषि), यांचे कार्यालय, पुणे.
- १४) ग्रंथपाल, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय ग्रंथालय, विधानभवन, मुंबई.
- १५) संचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.३२
- १६) कार्यासन क्र.६ व ९, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १७) कार्यासन क्र.२ अ, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२.
- १८) कार्यासन -९अ, निवडनस्ती.